

Dansk, 1.-5. klasse
Omfang: 2-8 lektioner

Børnenes Egen U-landskalender

Lav en flot, digital lågekalender

Her får du tips til, hvordan I arbejder bedst med værktøjet til den digitale lågekalender. Den kan laves både som en julekalender, en ugekalender eller til andre anledninger. Og så er den oplagt at bruge som afslutning på en periode om Jordan.

Arbejdet rummer masser af danskfaglighed og foregår i et nemt, skræddersyet web-værktøj. Det har indbygget alt, hvad eleverne skal bruge – også de billeder og fakta, eleverne skal researche i.

Eleverne skaber enkeltvis eller i grupper et flot slutprodukt: En digital u-landskalender til f.eks. deres forældre eller en venskabsklasse, der bagefter kan se den på deres computer eller mobil. Undervejs reflekterer eleverne over målgruppe og disposition, de udvælger fotos, de skriver billedtekster og overskrifter, de laver en flot reklame, og til sidst kan de følge, hvordan modtagerne faktisk bruger kalenderen.

I kan vælge at lave en kalender som en enkel lynproduktion. Eller I kan bruge flere af værktøjets muligheder og få endnu dybere danskfaglig læring.

Inspiration til læringsmål

- Eleven kan fremstille en digital kalender til en målgruppe baseret på egen research.

Inspiration til tegn på læring

- Eleven formidler fakta i et digitalt produkt og kan sætte ord på sammenhængen mellem produkt og målgruppe

Kompetencer og målpar

Kompetenceområder	Kompetencemål	Færdigheds- og vidensmål
Dansk efter 4. klasse		
Læsning	Eleven kan læse multimodale tekster med henblik på oplevelse og faglig viden	Forberedelse 1: Eleven kan strukturere sin baggrundsviden / Eleven har viden om metoder til strukturering af viden
Fremstilling	Eleven kan udtrykke sig i skrift, tale, lyd og billede i velkendte faglige situationer	Fremstilling 2: Eleven kan udarbejde multimodale tekster / Eleven har viden om beskrivende og berettende fremstillingsformer
Fremstilling	Eleven kan udtrykke sig i skrift, tale, lyd og billede i velkendte faglige situationer	Forberedelse 1: Eleven kan udarbejde ideer på baggrund af andre tekster / Eleven har viden om metoder til at undersøge sprog og struktur i tekster
Fremstilling	Eleven kan udtrykke sig i skrift, tale, lyd og billede i velkendte faglige situationer	Forberedelse 2: Eleven kan opdele fremstillingsprocessen i mindre dele / Eleven har viden om enkle fremstillingsprocesser
Fremstilling	Eleven kan udtrykke sig i skrift, tale, lyd og billede i velkendte faglige situationer	Præsentation og evaluering 2: Eleven kan vurdere produktets kvalitet, formål, struktur og layout / Eleven har viden om enkle evalueringsmetoder
Dansk efter 6. klasse		
Fremstilling	Eleven kan udtrykke sig i skrift, tale, lyd og billede i formelle situationer	Planlægning 1: Eleven kan tilrettelægge processer til fremstilling af faglige produkter alene og i samarbejde med andre / Eleven har viden om fremstillingsprocesser
Fremstilling	Eleven kan udtrykke sig i skrift, tale, lyd og billede i formelle situationer	Forberedelse 2: Eleven kan udarbejde forprodukter til dramatiske, dokumentariske og interaktive produktioner / Eleven har viden om synopsis, manuskript og storyboard
Fremstilling	Eleven kan udtrykke sig i skrift, tale, lyd og billede i formelle situationer	Fremstilling 1: Eleverne kan udarbejde anmeldelser, instruktioner og fagtekster / Eleven har viden om kommenterende og forklarende fremstillingsformer
Fremstilling	Eleven kan udtrykke sig i skrift, tale, lyd og billede i formelle situationer	Fremstilling 2: Eleven kan udarbejde dramatiske, dokumentariske og interaktive produkter / Eleven har viden om virkemidler i drama og dokumentar på film, i tv og på nettet
Fremstilling	Eleven kan udtrykke sig i skrift, tale, lyd og billede i formelle situationer	Respons 1: Eleven kan give og modtage respons / Eleven har viden om responsmetoder
Fremstilling	Eleven kan udtrykke sig i skrift, tale, lyd og billede i formelle situationer	Præsentation og evaluering 1: Eleven kan fremlægge sit produkt for andre / Eleven har viden om modtagerforhold

Lærers forberedelse

1. Brug fem minutter på at få et totalt overblik ved en se den lille video-tutorial om værktøjet. Den finder du i hjemmesidens Filmbank. Den ser eleverne også selv inde i værktøjet
2. Sørg for, at hver gruppe eller hver elev har en computer eller tablet med adgang til internettet.
3. Prøv gerne værktøjet igennem selv på forhånd – så kan du vise eleverne på tavlen, hvordan det fungerer. Værktøjet er opbygget, så det er enkelt og intuitivt at arbejde med.
4. Vil du gerne have, at elevernes kalendere skal handle om bestemte emner, f.eks. N/T? Det kan du sagtens styre. Eleverne skal nemlig finde deres fakta og fotos i otte panoramaer, som handler om hver sin vinkel på Jordan (f.eks. om naturen, om flygtningelejren eller om børn i Amman). Du kan som lærer bestemme, at eleverne må vælge frit – eller at de kun kan vælge nogle bestemte panoramaer. Se oversigt nederst i dette opgaveark.
5. Mere vejledning: I lærervejledningen finder du en trin-for-trin guide. Du kan også se og prøve et eksempel på en færdig kalender (under 'Børnenes egen kalender' i lærer-universet).

Opgaven: Sådan laver I kalenderen i klassen

Den hurtige og helt simple produktion:

I kan lave en lyn-produktion, der primært fokuserer på hurtigt at lave en flot, digital lågekalender – f.eks. som afslutning på jeres forløb om Jordan. Det kan gøres på helt ned til 2-3 lektioner – men kalenderen bliver selvfølgelig endnu bedre, hvis eleverne har mere tid. Og de synes, processen er sjov.

Tip - hvis det skal gå ekstra hurtigt: Nøjes med at lave en kalender med få låger, f.eks. fire eller syv. Og giv eleverne besked på kun at vælge få panoramaer at researche i. Dermed får de også mindre stof at tage stilling til.

1. **Inddel klassen i grupper à 3-4 elever.** Hver gruppe skal have én computer/tablet. Du kan du også vælge at lade eleverne lave hver sin kalender.
Tip til de mindste klasser: Her kan du evt. lave en fælles kalender for hele klassen, som er målrettet til alle klassens forældre; så kan hver gruppe lave nogle få låger hver, og så færdiggør I kalenderen sammen på tavlen.
2. **Se tutorial-videoen sammen.** Den ligger i Filmbanken i hjemmesidens lærer-univers. Den ligger også inde i selve web-værktøjet, så eleverne selv kan se den.
3. **Vis eleverne den færdige kalender på tavlen** – der ligger et eksempel i lærer-universet på hjemmesiden under "Børnenes Egen U-landskalender".
4. **Sæt eleverne i gang med selv at producere kalenderen.**
5. **Lad eleverne lave en flot reklame for den.**

Sådan hjælper værktøjet eleverne trin for trin – frem til færdigt resultat

Elevernes kalender fungerer som en flot formidling af deres viden om Jordan. Undervejs i deres arbejde hjælper værktøjet eleverne gennem disse trin:

1. **De vælger en pæn forside og en målgruppe** til deres kalender.
2. **De reflekterer over deres målgruppe** og skriver noter.
3. **De vælger antallet af låger og panoramaer** – så det passer til anledningen for kalenderen (julekalender? advents- eller ugekalender?) og til målgruppen.
4. **De researcher** i de billedserier og små faktatekster om et bestemt emne, der gemmer sig inde i hvert af panoramaerne.
5. **De skaber indholdet til lågerne:** De udvælger til hver låge et billede og skriver en fortællende billedtekst og en overskrift.
6. **De disponerer evt. lågerne:** De kan bl.a. vælge at flytte rundt på rækkefølgen af deres låger, gruppere dem i emner og overveje, hvilke der er vigtigst. Den proces kan de dog også springe over. Se flere tips nedenfor.
7. **De laver en flot reklame for deres kalender.** Det er nemt og indbygget i værktøjet.
8. **De kan følge resultatet bagefter** – hvis de vil: Hvor mange bruger vores kalender?

Ekstra tips til arbejdet med værktøjet

Tip 1:

Den grundige produktion: Uddyb læringen i et eller flere af trinene

Du kan nemt justere elevernes proces, så de opnår en dybere læring i et eller flere trin af arbejdet med værktøjet. Det er nemlig indrettet, så der er danskfaglig læring om kommunikation i hvert eneste trin af arbejdet.

- A. Reflekter sammen om målgruppen:** Du kan lade klassen vælge den samme målgruppe for alle deres kalendere, f.eks. forældrene og de voksne i familien eller en venskabsklasse. Tal om, hvad jeres målgruppe interesserer sig for, om de ved noget om landet, og hvordan man skal fortælle til dem. Det giver eleverne en pejling på, hvad der er interessant at fortælle om i deres kalender.
- B. Lav en kalender med mange låger.** Eleverne skal gennem mere stof, de skal skrive flere tekster, og de kan vælge at arbejde mere med disponeringen.
- C. Arbejd med disponeringen:** I værktøjet har eleverne et godt overblik over deres låger, og de kan flytte rundt på rækkefølgen af dem. Derfor kan du lade dem eksperimentere med disponeringen. De kan lave grupper af låger med bestemte emner, og de kan overveje rækkefølgen. De kan også godt lave indhold til flere låger, end der er plads til i den færdige kalender. Så må de til sidst vælge ud, hvilke låger, der faktisk skal vises på kalenderen. Se flere tips til disponeringen i Opgave 28: Lær at disponere.
- D. Brug en reflekterende og evaluerende arbejdsproces:** Værktøjet er indrettet, så eleverne kan arbejde i en proces, hvor de går frem og tilbage mellem trinene i arbejdsprocessen og ændrer og forbedrer. De kan gå frem og tilbage mellem deres

noter om målgruppen, deres research i panoramaerne, og deres produktion af indhold til lågerne. Så kan de tjekke, om de er på rette spor i forhold til stoffet og den ramme, de selv har sat. Du kan også indføre enkle evalueringsloops undervejs – se tips til evaluering nedenfor.

- E. **Lær endnu mere om kommunikation:** Du kan også indlede med at følge det danskfaglige kommunikationsforløb og bruge de tre opgaveark (26, 27 og 28) til at arbejde med tre centrale formidlings-kompetencer. Forløbet er beskrevet i lærervejledningen på side 35.

Tip 2:

Afpas antallet af panoramaer til tiden og til antallet af låger

Vejled dine elever, så de ikke får valgt alt for mange panoramaer. De kan hele tiden vælge flere panoramaer til undervejs i processen, hvis de vil have mere stof, men de kan ikke vælge dem fra igen.

Hvert panorama handler om en vinkel på Jordan (se skemaet nederst i dette opgaveark) og rummer typisk 10-12 hotspots med billeder og en lille faktatekst. De billeder og fakta kan eleverne bagefter bruge til at lave deres egne låger.

Så jo flere panoramaer eleverne vælger at gå på opdagelse i, desto mere materiale og viden får de – og desto mere tid skal de bruge på deres research. Derfor er det smart at vælge lidt færre panoramaer, hvis I har knapt med tid.

Til en kalender med 24 låger skal eleverne have meget materiale. Her er det passende at vælge mindst 3-4 panoramaer.

Til en kalender med kun 4 låger er det nok med 1-2 panoramaer.

Tip 3:

Vælg et emne til lågen – eller opfind emnet selv

Når eleverne opretter en låge, bliver de bedt om først at vælge et emne, som denne låge skal handle om. De emner, de får at vælge mellem, vises på en dropdown-liste. Værktøjets emneforslag er knyttet til indholdet i hvert panorama. De fleste af emnerne kan man også finde stof til i mere end ét panorama.

Emnerne er kun en inspiration, der kan hjælpe eleverne med at få overblik og ideer. Man kan sagtens lave flere låger med samme emne – men bruge forskellige billeder og lave forskellig tekst til (f.eks. lave flere låger om, hvad man kan finde i en ørken).

Men eleverne kan også vælge selv at definere emnet for lågen. Så vælger de bare "Vi finder selv på noget" og kan så med et par ord beskrive emnet i det åbne tekstfelt.

Lågens emne vises ikke i den færdige kalender. Det er kun en støtte til eleven selv – så de kan danne sig et nemt overblik over, hvad deres kalenders låger skal handle om, inden de går i gang med at vælge fotos og skrive.

Tip 4:

Kalenderen låses, når man trykker "Færdig"

Når eleverne synes, at kalenderen er færdig, skal de til sidst trykke på "Kalenderen er færdig" nederst i værktøjet. Så kommer der en advarsel frem, der opfordrer eleverne til at tjekke alle lågerne igennem en ekstra gang for at sikre sig, at alt er i orden.

Når eleverne bekræfter, at kalenderen er færdig, bliver den låst. Nu kan man ikke længere ændre i indholdet.

Samtidig bliver den offentliggjort på en selvstændig webside, som eleverne får et link til (se nedenfor om pjecen), og som modtagerne kan gå ind på. I kan også selv gå ind og se den færdige kalender via oversigten over skolens kalendere.

Tip 5:**Lav nemt en flot reklame til modtageren**

Nederst i værktøjet findes knappen "Lav en reklame". Når man trykker her, får man et nemt værktøj frem, hvor eleverne kan lave en flot A4-plakat, der reklamerer for deres kalender. Den kan eleverne bruge til at sikre sig, at deres modtagere får anvendt deres kalendere.

På reklamen står den unikke internetadresse, som modtageren skal taste ind på sin computer eller mobiltelefon for at få adgang til denne elev-kalender og åbne lågerne.

Eleverne kan gøre reklamen flot ved at vælge et godt billede og skrive en overskrift og en lille tekst, der forklarer modtagerne, at de skal gå ind og opleve kalenderen. De skal gøre det på en måde, som de tror, vil virke appellerende på modtageren.

De kan sagtens lave flere forskellige reklamer for den samme kalender.

De kan printe den færdige A4-plakat ud og hænge den op eller dele den ud – eller du kan som lærer hjælpe dem med at sende den som PDF i en e-mail, på Forældreintra e.l.

Diskuter i klassen, hvordan I bedst gør brug af reklamen.

Tip 6:**Statistik: Bliver vores kalender brugt, og skal vi reklamere lidt mere?**

Under "Skolens kalendere" kan man bagefter gå ind og se de færdige kalendere.

Nederst under hver kalender er der en statistik for netop denne kalender. Den viser, hvor mange gange nogen har besøgt den – og hvilken dag.

På den måde kan eleverne selv se, at nogen har brugt det flotte produkt, de har lavet. Og I kan evt. også bruge det til at afrunde jeres forløb med en overvejelse om effekt: Har vi nået vores mål? Har nogen modtaget vores kommunikation? Og skal vi gøre noget for at få flere til at se kalenderen – måske give plakaten til en nabo, onkel eller tante også?

NB: Det tæller kun som et besøg i statistikken, når nogen bruger linket fra reklamen til at gå ind på den webside, hvor den helt færdige kalender ligger. Det tæller ikke, når nogen blot ser kalenderen ved at gå ind under "Skolens kalendere" inde i kalender-værktøjet (for så ville alle børnenes egne besøg jo tælle med). Så hvis målgruppen for en kalender er en venskabsklasse på samme skole, skal de gå ind og se den færdige kalender med linket i reklamen, lige som alle andre – ellers tæller deres besøg ikke.

Tip 7:**Der er tre gode muligheder for evalueringsloops undervejs**

Processen indbyder også til at lægge et eller flere evalueringsloops ind undervejs, hvor eleverne præsenterer hinanden eller klassen for deres valg og diskuterer dem.

- A. **Evaluer på målgruppen:** De noter, eleverne laver om deres målgruppe, kan printes ud på et ark. Eleverne kan evaluere på målgruppen og på de tanker, de har noteret sig.
- B. **Evaluer på hele kalenderen** – når eleverne er næsten færdige med den. I kan enten prøve kalenderen af på skærmen eller I kan printe alle lågerne ud på en liste med knappen "Fuld oversigt". Drøft f.eks. disse spørgsmål:
 - Vil målgruppen lære noget nyt af denne kalender?
 - Passer den til målgruppen?
 - Passer overskrift, billedtekst og foto i lågerne til hinanden?
 - Er der komplet indhold i alle låger?
- C. **Evaluer på resultatet:** I kan også evaluere til sidst på, hvor meget målgruppen så faktisk fik set kalenderen. Se mere under Statistik ovenfor.

Tip 8:**Overblik: Her er indholdet i de 8 panoramaer**

Hvert af de 8 panoramaer handler om én vinkel på Jordan og flygtningene fra Syrien. De er fyldt med små hotspots, som hver rummer en lille billedserie og en faktatekst. Det er disse fotos og fakta, eleverne skal bruge til at lave indholdet i deres egen kalender.

Eleverne kan frit vælge at bruge få panoramaer eller mange. Du kan også definere valget for dem, hvis kalenderen skal have en bestemt faglig vinkel.

Panorama-billede	Beskrivelse
En dag i flygtningelejren	Få et sjældent indblik i livet i en flygtningelejr i den jordanske ørken.
Beduin-børnenes liv	Besøg beduinerne, der har levet i Jordans barske natur i århundreder.
Børnene i Amman	Se, hvordan børnene bor, arbejder, leger og går i skole i hovedstaden.
Den spændende souk	Oplev stemningen, farverne og boderne på Jordans største marked.
På opdagelse i den hvide by	Hovedstaden Amman er fuld af labyrintiske gader og historie.
Tag med på arbejde	Se, hvordan man laver parfumer, mosaikker, falafler og meget andet.
Fantastiske steder i Jordan	Kom tæt på de flotte oldtidsbyer, bibelhistorien og Det Døde Hav.
Jordans natur	Hvilke dyr lever der i Jordan? Og hvad kan man dyrke i et ørkenland?

